

Seat No. : _____

JE-105
January-2016
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Sociology
(EA : Social Change & Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના :** (1) બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.
(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. સામાજિક પરિવર્તનનો સમાજશાસ્ત્રીય દૃષ્ટિકોણ સમજાવો.

અથવા

“સમાજશાસ્ત્રીય પરંપરામાં સામાજિક પરિવર્તનનો અભ્યાસ” ચર્ચા કરો.

2. “સામાજિક પરિવર્તનનું વિશ્લેષણ નિર્ણાયકવાદી સિદ્ધાંતો દ્વારા થયું છે.” સમજાવો.

અથવા

સામાજિક પરિવર્તનનું અર્થઘટન રચનાતંત્રીય કાર્યવાદી સિદ્ધાંત દ્વારા વર્ણવો.

3. વિકાસનો આર્થિક ખ્યાલ સમજાવો.

અથવા

વિકાસનો ખ્યાલ સાંસ્કૃતિક સંદર્ભમાં વર્ણવો.

4. વિકાસના ગાંધીવાદી મોડેલની ચર્ચા કરો.

અથવા

વિવિધ પાસાંઓના સંદર્ભમાં ભારતીય સમાજનું પૃથક્કરણ સ્પષ્ટ કરો.

5. (a) જોડકાં જોડો :

અ

બ

(1) હર્ષકોવિટ્ઝ	(a) પેરેટો
(2) દર્બેમ	(b) શુમ્પીટર
(3) ચક્રિય સિદ્ધાંત	(c) Man and his work
(4) મેક્સ વેબર	(d) Division of Labour
(5) આર્થિક વિકાસ	(e) અમર્ત્ય સેન
(6) કલ્યાણલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર	(f) Essays in Sociology
(7) જર્મન અર્થશાસ્ત્રી	(g) આર્થિક વૃદ્ધિ + રચનાત્મક પરિવર્તન

(b) નીચેના વિધાન ખરાં છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) સામાજિક વ્યવસ્થાનો ખ્યાલ “Social System” નામના પુસ્તકમાં છે.
- (2) એફ.એચ. ગિડિન્સના મતે ‘વસુધૈવ કુટુંબકમ્’ની ભાવના ક્રમશઃ વિકસી રહી છે.
- (3) મેકાઈવર અને પેઈજ નામના વિદ્વાને “Society” નામનું પુસ્તક લખ્યું છે.
- (4) માલ્થસના મતે વસ્તી વૃદ્ધિની પ્રક્રિયા ભૂમિતીની રીતે થાય છે.
- (5) વેબ્લેનના મતે વ્યક્તિ પોતાની આદતો અને ટેવોનો ગુલામ છે.
- (6) વિકાસનો ખ્યાલ આંતરરાષ્ટ્રીય છે.
- (7) જી.એમ. મેયરના મતે ગરીબી રેખા નીચે જીવતા કુટુંબોમાં વધારો ન થવો જોઈએ.

Seat No. : _____

JE-105
January-2016
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Sociology
(EA : Social Change & Development)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) Attempt **all** questions.
(2) **All** questions carry equal marks.

1. Explain the sociological perspective on social change.

OR

Discuss "The Study of Social Change in Sociological Tradition".

2. Explain the Analysis of social change is done by the determinative theories.

OR

Describe the interpretation of social change by the structural functionalism theory.

3. Explain the concept of economic development.

OR

Define the concept of development under the cultural reference.

4. Discuss the Gandhian Model of Development.

OR

Clarify the analysis of Indian society with reference to different aspects.

5. (a) Match the columns :

A	B
(1) Harshcovitz	(a) Pareto
(2) Durkheim	(b) Schumpeter
(3) Cyclical theory	(c) Man and his work
(4) Max Weber	(d) Division of Labour
(5) Economical Development	(e) Amartya Sen
(6) Welfare Economics	(f) Essays in Sociology
(7) German Economist	(g) Economic growth + Structural Change

(b) State True (✓) or False (×).

- (1) The concept of social system is given in the book named “Social System”.
- (2) According to F.H. Gidding’s opinion the feeling of ‘Vasudhaiva Kutumbakam’ is gradually developing.
- (3) The book named “Society” is written by MacIver and Page.
- (4) According to Malthus’s view the process of population growth is based on geometrical (progression).
- (5) According to Veblen’s view a person is the slave of his own habits.
- (6) The concept of development is International.
- (7) According to G.M. Mayor’s opinion the number of below poverty line families should not be increased.

Seat No. : _____

JE-105

January-2016

B.A., Sem.-VI

CC-314 : Sociology

(EB : Sociology of Mass Media)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સમાન છે.

1. પ્રત્યાયનનાં કાર્ય અને વિકાર્ય ચર્ચો.

અથવા

સમજાવો :

- (1) પ્રત્યાયનનાં હેતુઓ
- (2) શેનન અને વિવરનું પ્રત્યાયન મોડેલ

2. સમૂહ માધ્યમ એટલે શું ? સમૂહ માધ્યમોનાં પ્રકારો જણાવો.

અથવા

મુદ્રિત માધ્યમોનો અર્થ આપી મુદ્રિત માધ્યમોનાં લક્ષણો વર્ણવો.

3. પુસ્તકો અને મેગેઝીનોનું સ્વરૂપ જણાવો.

અથવા

ટેલિવિઝનની કૌટુંબિક જીવન પર પડતી અસરો ચર્ચો.

4. 'આધુનિકતા અને સમૂહ માધ્યમો' પર એક વિસ્તૃત નોંધ લખો.

અથવા

સમજાવો :

- (1) સમૂહ માધ્યમો અને વૈશ્વિકરણ
- (2) માધ્યમ કેફ

JE-105

5

P.T.O.

5. (A) નીચેનાં વિધાન ખરા છે કે ખોટા તે જણાવો :

- (1) આજનો યુગ એ સમૂહ પ્રત્યાયનનો યુગ છે.
- (2) 'પરિવર્તન' શબ્દ સિવાય સમાજમાં કશું જ સ્થિર નથી.
- (3) 'નૌટંકી' ગુજરાત સાથે સંબંધિત છે.
- (4) આધુનિક સમૂહ માધ્યમો આધુનિક ટેકનોલોજીની ભેટ છે.
- (5) પુસ્તકો આપણા સારાં મિત્રો નથી.
- (6) આધુનિકતા એ ક્રાંતિનું પરિણામ છે.
- (7) પ્રત્યાયન નહિ તો વિકાસ નહિ.

(B) જોડકાં જોડો :

A	B
(1) પ્રત્યાયન	(a) ફી મેસેજિંગ એપ્લીકેશન
(2) પરંપરાગત પ્રત્યાયન	(b) 1957
(3) આકાશવાણી	(c) પ્રાચીન ગ્રંથો
(4) દૂરદર્શન	(d) વાપરો અને ફેંકો
(5) આલમઆરા	(e) વાર્તાલાપ કરવો
(6) વોટ્સએપ	(f) 1959
(7) ઉપભોક્તાવાદ	(g) 1913

Seat No. : _____

JE-105
January-2016
B.A., Sem.-VI
CC-314 : Sociology
(EB : Sociology of Mass Media)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions carry equal marks.

1. Discuss the functions and dysfunctions of Communication.

OR

Explain :

- (a) Objectives of Communication
(b) Communication model of Shenun and Viver.
2. What is Mass Media ? State the types of Mass Media.

OR

Give the meaning of printing media. Describe the characteristics of printing media.

3. State the nature of books and magazines.

OR

Discuss the impact of Television on family life.

4. Write a detailed note on Modernization and Mass Media.

OR

Explain :

- (a) Mass media and Globalization
(b) Media Cuif

5. (a) Write whether statements are true or false :

- (1) Today's age is an age of mass communication.
- (2) Except the word 'change' nothing is stable in society.
- (3) 'Nautanki' is related to Gujarat.
- (4) Modern mass media is a gift of modern technology.
- (5) Books are not our good friends.
- (6) Modernization is a result of Revolution.
- (7) No Communication, No Development.

(b) Match the Table 'A' with 'B' :

A	B
(1) Communication	(a) Free messaging application
(2) Traditional Communication	(b) 1957
(3) Aakashvani	(c) Ancient books
(4) Doordarshan	(d) Use and throw
(5) Aalam-ara	(e) To talk together
(6) Whatsup	(f) 1959
(7) Consumerism	(g) 1913
